

In our opinion, the accompanying balance-sheet and related statements of income and surplus present fairly the position of the XYZ Company at Februari 28, 1941, and the results of its operations for the fiscal year, in conformity with generally accepted accounting principles applied on a basis consistent with that of the preceding year.

Zoals reeds is opgemerkt is tegen een dergelijke standaardverklaring, in het algemeen, het volgende aan te voeren:

- 1) zolang de verklaring van jaar tot jaar dezelfde blijft, is er geen overwegend bezwaar, doch indien er afwijkende redacties komen, worden dergelijke verklaringen onduidelijk, met name of men nu te doen heeft met een goedkeurende of met een afkeurende verklaring.
- 2) zelfs indien de redactie altijd ongewijzigd zou blijven valt er op een bezwaar te wijzen. De accountantscontrole geschiedt anders in onderscheiden landen en in verschillende tijden. Een standaardverklaring geldt slechts voor een bepaalde periode, zodat na het verstrijken van die periode de verklaring niet meer past op de wijze waarop gecontroleerd is en op de eisen welke dan aan de accountantscontrole worden gesteld. De in de Engelse verklaring voorkomende uitdrukking „as shown by the books of the company” is hiervan een sprekend voorbeeld.

Bovendien heeft in het bijzonder de Amerikaanse verklaring, zoals in het voorgaande reeds is besproken, nog de volgende bezwaren:

- 3) een opsomming van de door de accountant verrichte werkzaamheden behoort in een accountantsverklaring niet thuis: de wijze waarop het doel bereikt wordt, is irrelevant. Dit doel, nl. het geven van een duidelijk inzicht aan de belegger zal op deze wijze niet worden bereikt.
- 4) de „internal check” neemt in het Amerikaanse accountants onderzoek een te grote plaats in. In vele gevallen betekent een dergelijk steunen op de interne controle een onvolkomen onderzoek.
- 5) de regeling van het voorbehoud is niet voldoende. In vele gevallen zal de verklaring geen duidelijk uitsluitsel geven of men te doen heeft met een volkomen goedkeurende verklaring of met een goedkeurende verklaring met een voorbehoud.

INTERNATIONAAL BELASTING DOCUMENTATIEBUREAU

door Prof. Dr P. J. A. Adriani

In de aflevering van September 1946, deel XX, p. 230 deed de Redactie enige mededelingen over het Intern. Belasting Documentatiebureau, gevestigd te Amsterdam Herengracht 196. Het slot was de mededeling, dat ik als directeur van dat Bureau in één der volgende nummers meer uitvoerig op het doel en het werk van dat Bureau zal terugkomen. Sedert zijn er al weer vele „volgende nummers” van het M.A.B. verschenen en nog heb ik aan de belofte niet voldaan. 't Is (ook!) met opzet, dat ik gewacht heb, omdat het me beter leek de ontwikkeling eens even aan te zien. Thans durf ik gerust verklaren, dat het Bureau zijn plaats in het maatschappelijk leven veroverd heeft en dat ook het buitenland een intensief gebruik maakt van de daar verzamelde gegevens.

Het is niet mijn bedoeling hier een verslag te geven van de werkzaamheden van het Documentatiebureau. Ik wil alleen iets mededelen omtrent de werkwijze, van hetgeen bereikt is, van de plannen voor de e.v. toe-

komst om dan wat uitvoeriger stil te staan bij hetgeen het Bureau kan doen voor degenen, die trouwe lezers zijn van het M.A.B.

Het eerste doel is een zo volledig mogelijke verzameling van gegevens omtrent de belastingheffing in de verschillende landen te verkrijgen: wetgeving, literatuur en rechtspraak. Er zijn vele staten en vele belastingwetten! Daaroverheen een haast niet meer te overzien aantal verdragen. Als men nu nog bedenkt dat in federale staten als U.S. Amerika, Canada, Zwitserland, Australië en Mexico elke staat en elk kanton zijn eigen belastingwetgeving heeft en daarnaast ook door de Federatie belastingen worden geheven — de verhouding Federatie-staten/kantons is niet steeds op dezelfde grondslag gebouwd! — dan krijgt men wel enigszins een beeld van omvang en ingewikkeldheid dezer materie.

Na de bevrijding is het gelukt in zeer vele landen medewerkers te vinden, bereid om de nodige gegevens uit hun land toe te zenden; in een aantal landen werd de belastingadministratie bereid gevonden wetten en officiële publicaties op belastinggebied af te staan. Nog steeds wordt in dezelfde richting voortgewerkt en met succes.

Het gevolg daarvan is, dat thans reeds meer dan 60 belastingtijdschriften uit een groot aantal landen geregeld binnenkomen en dat de bibliotheek voortdurend wordt aangevuld met werken, waarvan het bestaan zelfs niet bekend was.

Dat alles eist veel arbeid. De inhoud der tijdschriften (artikelen en rechtspraak) moet verwerkt worden in het kaartregister, dat volgens decimaal systeem wordt aangehouden. Dit kaartregister heeft een tweeledig doel: het stelt in staat voor elk land en voor elke daar geheven belasting de in het Bureau aanwezige literatuur en rechtspraak te vinden; daarnaast wordt een zuiver wetenschappelijk doel nagestreefd. Gegevens omtrent bepaalde problemen worden verzameld, ongeacht het land, waarop ze betrekking hebben.

Daarbij komen soms merkwaardige dingen aan het licht. Vrijwel overal doen zich dezelfde problemen voor, en telkens treft de verschillende beschouwing en oplossing dier problemen. Men komt hier op een punt, waar de grenzen van het belastingrecht worden overschreden. Men gaat dat recht zien als een spiegel, waarin de achter dat recht liggende economische, culturele, soms zelfs religieuze opvattingen zichtbaar worden. Als dit deel van het werk verder zal zijn gevorderd, zal zich hier een uitgebreid terrein voor studie openen.

De eerstgenoemde afdeling van het kaartregister bevat de stof tot het verstrekken van gevraagde inlichtingen. In de eerste jaren, vooral in de laatste oorlogsjaren was het aantal verzoeken om inlichtingen klein. In 1946 begon het toe te nemen, in 1947 nog meer en de eerste maanden van 1948 gaven een verdubbeling vergeleken met 1947. In 1947 werden 105 inlichtingen gevraagd lopend over 19 landen; dikwijls worden vragen gesteld van algemene aard, betrekking hebbend op een groot aantal landen, b.v. hoe is de verhouding wat de belastingheffing betreft tussen Rijk en gemeenten geregeld in een aantal landen; hoe is het met de belastingheffing in federale staten, hoe worden beleggingsmaatschappijen in de meeste landen belast, hoe worden naaml. venn. in de meeste landen belast, hoe schepvaartondernemingen in internationaal verkeer, hoe de moedermaatschappijen, hoe wordt de goodwill over het algemeen fiscaal behandeld enz. enz.

Over concrete gevallen geeft het Bureau geen adviezen. Er wordt slecht medegedeeld wat bekend is omtrent wetgeving, rechtspraak en wat in de literatuur omtrent het onderwerp te vinden is. De belastingadviseur moet dan zelf weten wat hij met dit materiaal zal doen.

De inlichtingen lopen over geheel verschillende onderwerpen, over vermogen in het buitenland en de vraag of dat door buitenlandse vermogensheffingen of recht van successie wordt getroffen. Dikwijls gaat het over Nederlandse ondernemingen die zich hebben gevestigd in het buitenland of plannen in die richting uitwerken: wat zijn de fiscale consequenties voor wat de buitenlandse en de Nederlandse belastingheffing betreft? Daarbij komen heel wat vragen aan de orde: omtrent de winstberekening, afschrijvingen, reserveringen, omtrent de omzetbelasting enz. enz. Vragen omtrent de belasting van royalties, licentierechten, van octrooien enz. kwamen voor. Zo zou ik kunnen doorgaan, maar het maatschappelijk leven is te veel omvattend, dan dat ik een enigszins volledige omschrijving zou kunnen geven van de onderwerpen, welke in het Bureau geregeld in behandeling zijn of naar verwacht mag worden, zullen komen.

Liever wil ik nog iets zeggen van de uitgave van het Bureau, het „Bulletin for International Fiscal Documentation”, waarvan de eerste jaargang is afgesloten en de tweede onder gunstige omstandigheden is begonnen. De eerste jaargang bevat gegevens over: België, Canada, Tsjecho-Slowakije, Denemarken, Egypte, Ierland, Finland, Frankrijk, Duitsland, Engeland, Hongarije, Indië, Italië, Japan, Luxemburg, Mexico, Nederland, N. Zeeland, Palestina, U.S.A., Zweden en Zwitserland. De artikelen zijn geschreven door 28 medewerkers uit de betrokken landen. Daarin wordt een overzicht gegeven van het geldend belastingrecht en de wijzigingen, daarin gedurende de laatste jaren gebracht. Het ligt in de bedoeling op deze wijze de lezers op de hoogte te houden van de meest belangrijke wijzigingen in de belastingwetgeving. De plannen gaan echter nog verder. Er zullen bepaalde onderwerpen aan de orde worden gesteld, waaromtrent aan medewerkers in verschillende landen aan de hand van vragenlijsten, bijdragen zullen worden verzocht. De verwachting is, dat op deze wijze het Bulletin een schat van gegevens zal leveren omtrent de opvattingen in verschillende landen van hetzelfde onderwerp. Een der eerste onderwerpen zal zijn: de fiscale winstberekening.

De rubrieken van het Bulletin werden op bl. 231 van jaargang 1946 reeds vermeld. Sedert zijn ze enigszins uitgebreid.

Hiermede meen ik voldaan te hebben aan wat ik heb beloofd. Een slotwoord? Mag het een woord tot opwekking zijn om van het Bureau in voorkomende gevallen gebruik te maken en om als begunstiger of belangstellende toe te treden en daardoor de financiële positie van het Bureau te verlichten? Want daar ligt het punt, dat nog steeds zorg geeft!

BOEKBESPREKING

Dr J. G. M. Delfgaauw: De binnenlandse Groot- en Kleinhandel. Uitg.: Het Spectrum, Utrecht-Brussel. 123 blz. Geen jaartal (1947?).

door Drs W. J. van de Woestijne

De eerste opmerking, die wij moeten maken, betreft een technische onvolkomenheid van de uitgave. Dit boekje met 11 hoofdstukken mist n.l. een inhoudsopgave, waardoor later raadplegen bemoeilijkt wordt.